

Sisällys

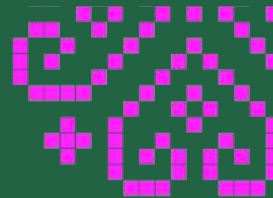
Andromeda 13 & 21	
Perinne.....	31
Matami.....	47
Hedvig.....	61
Kruununperijä..	73
Solaris.....	93
Nocturnal....	103
Talismaani...	117
Heinikki.....	131
Sielunsisar..	143
Kassiopeia...	157
Pohjolan tytär	169
Pohjolan poika	181
Sydämiä ja kiitoksia.....	190
Kirjan luomiseen tarvittiin.....	192

Mallien kaupallinen käyttö on kielletty.
Ohjeita tai kaavioita ei saa jakaa sosiaalisessa mediassa.

© Heini Perälä ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2023
Neulemallit ja -ohjeet sekä kaaviot Heini Perälä
Valokuvat Anna Wallendahr
Ulkoasu ja taitto Satu Kontinen
ISBN 978-951-1-47267-4

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

Ihana neuleystäväni,

olet lämpimästi tervetullut lukemaan ensimmäistä ikiomaa sukkakirjaani. Luulenpa, että sinulla ja minulla saattaa olla paljonkin yhteistä, joten siksi kutsun sinua jo ystäväkseni. Jos voimaannut väreistä, uneksit alati uusista sukkalangoista, rakastat kirjoneuleen monipuolisuutta, kaipaat saada ilmaista itseäsi käsitöiden kautta, suurkulutat villasukkia kesät talvet ja vieläpä lahjot kaikki läheisesi sukkapakeitin, olemme suorastaan sielunsisaruksia!

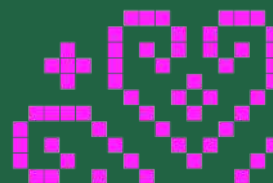
Tämä kirja on minulle rakas, ja siihen suunnittelemani uudet kirjo-neulemallit ovat suoraan sydämeni sopukoista. Ajattelin pitkään, että kirjalla ei ole mitään tiettyä teemaa, joka yhdistäisi kaikki mallit yhdeksi tarinaksi. Sain kuitenkin huomata, että olen piirtänyt kirjan sukkiin lempiasioitani, inspiroitunut minua eniten kiehtoneista aiheista ja käyttänyt rakkaimpia suosikkivärejäni.

Vaikka olen toteuttanut kirjan verran itseni oloisia sukkiä, toivon koko sydämestäni, että myös sinä löydät kirjasta omia suosikkeja, jotka tuntuvat ihan sinulta. Kirjan mallit haluavat tulla toteutetuksi myös sinun käsissäsi, ja jaan ne suurella ilolla kanssasi. Näiden sukkien tarina ja taival alkaa kunnolla vasta tästä, lukijoiden ja neulojien myötä.

Olen koettanut ottaa huomioon mahdollisimman kattavasti kaiken tarvittavan ja kirjoittaa ohjeet selkeiksi ja helpoiksi. Neulomiseen kuuluu kuitenkin yhtä paljon erilaisia tapoja ja tyylejä, käsialoja ja mieltymyksiä kuin meitä neulojiakin on. Jos kirjassa tulee vastaan jotain, mikä tuntuu sinusta hankalalta, autan mielelläni sen kanssa. Toiveeni on, että koet kirjan mallien parissa ilahduttavia onnistumisia ja hurmaannut neulomisesta niin, ettet malta laskea työtä käsistäsi. Mehän tunnistamme hyvin tämän viattoman hokeman – vielä yksi kerros!

Toivon sinulle inspiroivia ja antoisia neulomishetkiä kirjani parissa.

Heini

Näin teet: kaunis kirjoneule

RESORI

Neuleelle ominainen jousto vähenee huomattavasti kirjoneuleessa, jossa kuljetetaan kahta lankaa rinnakkain. Tämän vuoksi kirjoneulesukassa voi käydä niin, että yläosan resori on hyvinkin joustava ja löystyy nopeasti käytössä, kun varsiosasta taas tulee paljon tiukempi. Tämän välttääkseni tykkään neuloa varren resorin pienemmillä puikoilla, jotta siitä tulee sopivan napakka kirjoneuleeseen nähden. Pitkävartisetkin sukat pysyvät paremmin jalassa valumatta, kun resori ei ole liian löysää neulosta. Myös kantapään voi neuloa pienemmillä puikoilla, jos haluaa siihen kohtaan napakampaa ja siten kestävämpää neulosta.

VÄRIEN VALINTA

Kuvioiden erottumiseen vaikuttaa merkittävästi se, että pohja- ja kuviolankojen värisävyjen välillä on tarpeeksi suuri kontrasti eli tummuusero. Lankojen värit kannattaa valita tarkoin, sillä on ikävä huomata kesken työn, että kuviot eivät erotu taustasta kunnolla. Mitä suurempi kontrasti pohjan ja kuvion välillä on, sitä upeammin kuviot nousevat esiin neuleesta.

Värien yhdessä toimivuutta voi testata näppärästi mustavalkokuvan avulla. Aseta suunnittelemasi langat aivan vierekkäin ja ota niistä värikuva. Varmista, että kuva toistaa lankojen värisävyt mahdollisimman tarkasti. Muuta kuva mustavalkoiseksi, jolloin näet, onko lankojen välillä riittävästi tummuuseroa. Jos langat näyttävät mustavalkoisessa kuvassa saman sävyiseltä harmaalta, ne eivät luultavasti ole paras mahdollinen pari kirjoneuleeseen.

NEULETIHEYS

Jokaisessa ohjeessa on annettu neuletiheys, jota noudattamalla saat ohjeen mukaiset ja kokoiset sukat. Jos olet epävarma omasta käsialastasi, suosittelen neulomaan ohjeessa mainitulla langalla mallitilkun ja laskemaan siitä neuletiheyden. Tiheys saadaan selville laskemalla, montako kerrosta kirjoneuletta ja montako silmukkaa kerroksella mahtuu 10 x 10 cm:n alueelle. Neuletiheyttä voi muuttaa vaihtamalla puikkokokoa.

NEULO 2 SUKKA KERRALLA

Villasukan neulomisen kanssa käy helposti niin, että ensimmäinen sukka valmistuu suuren innon vallassa ja sen jälkeen ei huvittaisikaan enää tehdä toista vaan siirtyä jo aivan uuteen työhön. Varsinkin ohuesta langasta neulottavien pitkävartisten sukkiensa kohdalla tämä vaara on todellinen. Usein käy vielä niin, että välissä kuluu pitkä aika ennen kuin saa neulottua sukalle parin. Tauon jälkeen käsiala ei olekaan välttämättä aivan sama ja sukkiin saattaa tulla kokoeroa.

Suosittelenkin, että neulot molempia sukkiensa yhtä aikaa, jos sinulla on kahdet samanpaksuiset puikot. Näin sukat etenevät samaan tahtiin ja niistä tulee myös mahdollisimman saman kokoiset. Voin luvata, että tuntuu upealta saada sukat yhtä aikaa valmiiksi.

LANKADOMINANS SI

Käytän aina kirjoneuletta neuloessa lankadominanssia eli huolehdin siitä, että kuviolanka on dominoivassa asemassa. Lankadominanssin ansiosta kuviot ja kaikki pienet yksityiskohdat nousevat työstä paremmin esille. Tämän kirjan sukkamalleissa on paljon herkkiä yksityiskohtia, jotka uppoavat helposti pohjavärin sekaan, jos dominanssi on pielessä ja langanjuoksut liian kireät.

Jos lankadominanssi ei ole sinulle tuttu, suosittelen lämpimästi opettelemaan. Se saattaa kuulostaa hienolta, mutta kyse on hyvin yksinkertaisesta asiasta eli siitä, missä järjestyksessä neulottavat langat kulkevat vasemman käden etusormen ylitse. Lyhyesti kerrottuna tekniikka menee niin, että kuvioväri neulotaan aina pohjavärin alta, kun kuvioväri on vasemmalla puolella eli lähempänä rystysiä ja pohjaväri oikealla puolella lähempänä etusormen kynttä. Tämän ansiosta kuviovärinen silmukka nousee enemmän koholle, jolloin kuviot erottuvat selkeämmin ja kirjoneule näyttää paremmalta. Netistä löytyy paljon hyviä suomenkielisiä ohjeita ja opetusvideoita lankadominanssista.

LANGANJUOKSUJEN SITOMINEN

Kirjoneuleen kuvioissa tulee välillä vastaan pitkiä yhdellä värillä neulottavia jaksoja, jolloin mukana kulkeva toisen värinen lanka juoksee vapaana työn takana. Jottei nurjalle puolelle muodostu liian pitkiä, käyttöä hankaloittavia lenkkejä, nämä langanjuoksut kannattaa sitoa. Sitominen tehdään kiertämällä langat toistensa ympäri työn nurjalla puolella. Riippuu aivan neulojan käsialasta ja mieltymyksistä, langan paksuudesta sekä neulottavasta sukan osasta, kuinka monen silmukan välein langat kannattaa sitoa. Kun itse neulon keskipaksua sukkalankaa, sidon pitkät langanjuoksut 3–4 silmukan välein. Ohutta sukkalankaa neuloessani sidon 3–5 silmukan välein.

Kirjoneuletta neuloessa kannattaa huolehtia myös siitä, etteivät langanjuoksut jää kiristämään nurjalla puolella. Tässä auttaa se, että jokaisen neulotun puikon jälkeen venyttelee juuri neulottuja silmukoita ja tarkistaa, että nurja puoli näyttää siistiltä ja lankalenkit sopivan löysiltä. Lisäksi on tärkeää tehdä sidonnat eri kohdissa niin, etteivät ne osu peräkkäisillä kerroksilla samaan silmukaväliin ja näy ikävästi irvistäen työn oikealle puolelle.

VIIMEISTELY

Pitkävartisten kirjoneulesukkieneulomiseen tulee käytettyä paljon aikaa ja vaivaa, joten mielestäni ne ansaitsevat myös huolellisen viimeistelyn. Pääteltyäni sukat silottelen ne silitysraudan höyrytoiminnolla. Kunnon höyrytys tekee jäykästä neuleesta pehmeän ja silottaa kirjoneuleen mahdolliset muhkurat. Höyryttäessä ei ole tarkoitus painaa neuleen pintaa silitysraudalla vaan kuljettaa rautaa kevyesti pinnan päällä. Tällä tavoin silmukat eivät litisty.

Toki on muitakin viimeistelytapoja kuin höyrytys, ja onkin aivan makuasia, millaista tekniikkaa tykkää käyttää. Suosittelen lämpimästi, että käsittelet ja siistit hartaudella neulomasi kirjoneulesukat aivan loppuun saakka. Saat lopputuloksesta sillä tavoin paljon huolitellumman ja kauniimman näköisen.

Hyvä tietää

KOOT

Kirjasta löytyy useampi pitkävärtinen sukka-malli, joiden varten olen tehnyt kaksi kokovaihtoehtoa: kapea ja leveämpi pohje. Kummankin koon sanalliset ohjeet on yhdistetty samaan tekstiin ja kirjoitettu siten, että kapean koon silmukkamäärä, puikkojako tai kerrosluku mainitaan ensin ja sulkeissa sen jälkeen on leveämmän koon luku. Jos ohjeessa on mainittu vain yksi luku, se koskee molempia kokoja.

KAAVION SEURAAMINEN

Kirjoneulekaavion ruudukossa yksi ruutu merkitsee yhtä silmukkaa. Kaaviota luetaan oikeasta reunasta vasempaan ja alhaalta ylöspäin kerros kerrallaan edeten. Kerroksen vaihtumiskohta on 4. ja 1. puikon välissä. Kaavion seuraamista kannattaa helpottaa sopivalla apuvälineellä, jota pystyy siirtämään aina kerroksen vaihtuessa. Sähköstaattiset viestilaput ovat mainioita, sillä ne pysyvät paikallaan monenlaisilla pinnoilla. Neuleohjetta seurattaessa on muutenkin hyvä peittää edellinen kerros ja keskittyä seuraamaan vain sitä kerrosta, jota parhaillaan neuloo.

JALKATERÄN KOON

MUUTTAMINEN

Kaavion mukaisesti ja ohjeessa annetulla neuletiheydellä neulottuna saat ohjeessa annetun koon mukaiset sukat. Hyvin usein sukat halutaan kuitenkin neuloa johonkin toiseen kokoon.

Jos teet sukkaa itsellesi, pääset helpolla, kun voit sovittaa sukkaa kesken jalkaterän neulomisen. Hyvä muistisääntö on, että kun sukkaa sovittaessa pikkumarvas peittyi, voi aloittaa kärkikavennukset.

Osaan tämän kirjan ohjeista olen kirjoittanut vinkin, kuinka voit jatkaa sukan kärkeä pidemmäksi kuin kaavioon on piirretty. Jos tällaista vinkkiä ei ole, voit aina jatkaa jalkaterää yksivärisenä neulomalla pelkällä päävärillä. Myös langanvahvuutta ja puikkokokoa vaihtamalla voi vaikuttaa sukan kokoon.

SUUNTAA ANTAVA KOKOTAULUKKO SUKKIA VARTEN

Kengännumero	teräosan pituus
35	→ 22-22,5 cm
36	→ 23 cm
37	→ 23,5 cm
38	→ 24 cm
39	→ 25 cm
40	→ 25,5 cm
41	→ 26-26,5 cm
42	→ 27 cm
43	→ 27,5 cm
44	→ 28-28,5 cm
45	→ 29 cm

LYHENTEET

Kirjan ohjeissa on käytetty neulekielestä tuttuja lyhenteitä harkiten. Ohjeissa esiintyvät nämä peruslyhenteet ja merkinnät:

s = silmukka

krs = kerros

OP = työn oikea puoli

NP = työn nurja puoli

ssk = slip, slip, knit / siirrä, siirrä, kavenna: Nosta oikean käden puikolla yksitellen 2 silmukkaa oikein neulomatta ja palautta ne takaisin vasemman käden puikolle, jolloin silmukoiden suunta kääntyy. Neulo käännetyt silmukat takareunoistaan oikein yhteen. Kavennus kallistuu vasemmalle.

- = tähtien välissä oleva ohjeen osa toistuu

LANGAT JA LANGAN MENEKKI

Ohjeissa on ilmoitettu langan menekki, joka on laskettu ohjeen neuletiheyden mukaan. Ota huomioon, että langan menekkiin vaikuttavat käsiala, langan vaihtaminen eri vahvuuteen ja tietenkin se, jos neulot sukat ohjeessa mainittua pienemmälle tai suuremmalle jalalle. Huomaa myös, että eri valmistajien tuottamien saman vahvuisten lankojen välillä voi olla koostumuseroja, jotka vaikuttavat tiheyteen ja menekkiin.

Kirjan malleissa on käytetty sekä ohutta että keskipaksua sukkalankaa. Listasin tähän mainioita vaihtoehtoja kirjassa esiintyville langoille:

KESKIPAKSU SUKKALANKA,

250-270 M / 100 G

- Gjestal Maija
- teetee Pallas
- Novita Nalle
- Kaupunkilanka Rotvalli
- Lankava Mainio
- Austermann Step 6 Classic
- Regia 6-ply
- Jalovilla Oinas
- Lang Yarns Super Sox 6-ply
- Markus Company 6-ply
- Louhittaren Luola Väinämöinen Sport
- Nordia Oona

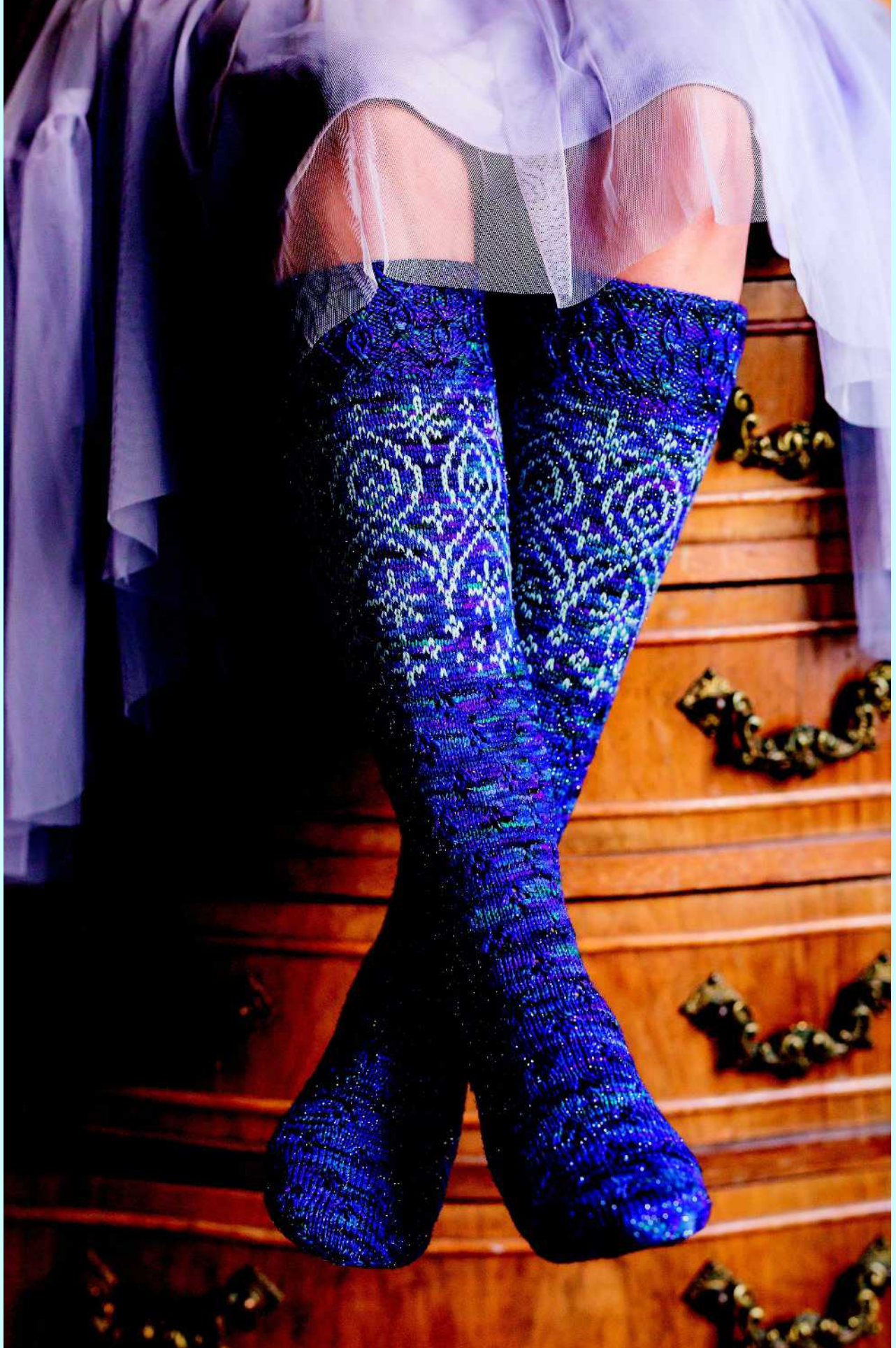
OHUT SUKKALANKA, 400-425 M / 100 G

- Filcolana Arwetta Classic
- Hjertegarn Armonia
- Isager Sock Yarn
- Gründl Hot Socks Pearl mit Kashmir
- Gründl Hot Socks Uni 4-fach
- Regia Premium Merino Yak 4-ply
- Regia Premium Silk 4-ply
- Schoppel Wolle Admiral Hanf
- Austermann Step Classic
- Lamana Merida
- Taito Pirkanmaa Roosa nauha -lanka
- Nurja Merino Sock
- Novita Venla
- Vuonue Wilhelmi
- Louhittaren Luola Väinämöinen
- Regia 4-ply
- Opal 4-ply
- Drops Fabel
- Katia United Socks
- Rva Silmusolmu Merino Sukkis
- Pom Pom Bertha BLF Sock

Tähtitaivas on täynnä kauniita nimiä, kuvioita, taruja ja tarinoita ja siten myös loppumaton inspiraation lähde. Kassiopeian tytär Andromeda on kreikkalaisen mytologian prinsessa, jonka tarinaan kuuluu dramaattisia käänteitä aina kahlehdittuna merihirviön syötiksi joutumisesta sankarin pelastamaksi tulemiseen.

Andromeda

Kauniin Andromedan tähtikuvio löytyy kahlehdittuna pohjoiselta taivaalta. Andromedan inspiroimissa pitkissä sukissa vartta koristaa kaunis kirjoneuleosio, jonka jälkeen sukassa jatkuu sievä pitsineule aina kärkeen saakka. Pitsin kuviot istuvat hyvin tähtiteemaan, ja kokonaisuuden kruunaa upea käsinvärjätty kimallelanka. Myös resorista löytyy kahleita muistuttava herkkä palmikointi.